

”Mä koen että naisellehan se on taivas.”

ALASTOMAN SUOMEN NAISKÄYTTÄJIEN NAUTINNOT

Maria Vihlman

Artikkelissa kartoitetaan naiskäyttäjien nautintoja *Alastonsuomi.com*-alustalla, jota määrittää käyttäjäkunnan miesvoittoisuus, toimintakulttuurin miesvaltaisuus ja digitaalisille tiloille tyypillisesti jopa ajoittainen naisvihamielisyys. Haastatteluihin pohjaavan empiirisen tarkastelun keskiössä on paitsi kysymys siitä, mistä *Alastoman Suomen* naiskäyttäjät alustaa käyttäessään nauttivat myös kysymys siitä, miten nämä nautinnot tulevat mahdollisiksi. Keskeisimmiksi mielihyvän lähteiksi nousevat sosiaalisuuden, seksuaalisuuden ja itserepresentaation nautinnollisuus, jotka mahdollistuvat yhtäältä sivuston tarjoaman kelpaavuuden kokemuksen ja toisaalta oman toiminnan kontrolloinnin kautta. Analyysi osoittaa, että alustan miesvaltaisuus ja -voittoisuus sekä tuottavat naiskäyttäjien nautintoja että uhkaavat niitä. Artikkelissa esitetään, että feministinen keskustelu, jossa huomio suunnataan yhtä aikaa naisten seksuaalisuuteen liittyviin nautintoihin ja vaaroihin ilman keskinäistä poissulkevuuutta, on edelleen ajankohtainen.

AVAINSANAT: DIGITAALISUUS, NAISKÄYTTÄJÄT, NAUTINTO, NAUTINNON EHDOT, SEKSUAALISUUS

Koska kuten mä aiemminkin sanoin, sehän on naisten taivas, mä koen että siellä on 80 prossaa miehiä, 10 prossaa naisia ja 10 prossaa pareja, ja se on. Naiset saa ihailua, ne saa ihan hulluna kommentteja koska sukupuolijakauma on niin vääristynyt siellä, ja naiset saa kehua ja itseluottamusta ja se on, mun mielestä kaikkien Suomen naisten pitäisi liittyä sinne koska joku varmasti tykkää susta, ja tosi paljon tykkääkin, olitpa minkä näkönen tahansa. (H30.)

Yllä olevassa haastattelukatkelmassa K-18-kuvagalleriana tunnetun *Alastonsuomi.com*-alustan naiskäyttäjät kuvailee kokemustaan siitä, mitä sivusto naisille tarjoaa. Digitaaliset tilat ja paikat ovat ol-

leet jo ennen koronapandemiaa olennaisen tärkeitä eroottiselle itseilmaisulle, oman seksuaalisuuden tutkailulle ja määrittelylle, seksiin liittyville nautinnoille sekä merkityksellisten ihmissuhteiden luomiselle ja ylläpidolle (ks. esim. Tiidenberg & Van der Nagel 2020). Pitkään on keskusteltu myös digitaalisiin sisältöihin sisältyvistä riskeistä sekä näiden sukupuolittuneisuudesta. Tytöt ja naiset kohtaavat verkossa haittoja, jotka kytkeytyvät naissukupuoleen ja etenkin naiseuden ja seksuaalisuuden risteykseen. (Esim. Jane 2017; Plan International 2020; Van Der Wilk 2018.)

Alaston Suomi ei ole millään mittarilla arvioituna erityisen naisystävällinen alusta. Sitä käyttävät naiset kohtaavat vastaavaa epäasiallista kohtelua kuin

muuallakin netissä ja vieläpä lähtökohtaisesti seksuaalisoituneessa kontekstissa. Miten on siis mahdollista, että sivusto voi samaan aikaan olla myös mielihyvää ja nautintoja tarjoava taivas nimenomaan naiskäyttäjille? Empiirisessä artikkelissani pyrin ymmärtämään tätä ristiriitaa analysoimalla, mistä *Alastoman Suomen* naiskäyttäjät alustaa käyttäessään nauttivat ja miten nämä nautinnot tulevat mahdollisiksi.

Naiskäyttäjien nautintoa luotaavassa tarkastelussani paikannun sukupuolen, seksin, nautinnon ja vaaran suhteita käsittelevien feminististen seksikeskusteluiden pitkään perinteeseen. Carole S. Vance peräänkuulutti urauurtavan, vuonna 1984 ilmestyneen *Pleasure and Danger: Exploring Female Sexuality*-antologian esipuheessaan ymmärrystä naisten seksuaalisuuden monitahoisuudelle. Huomiota tulee kiinnittää paitsi seksuaalisuuteen liittyviin uhkiin myös seksuaalisuuden ja seksin tarjoamiin nautintoihin ja toimijuuden mahdollisuuksiin. Vancen näkemys nautintoihin keskittymisen tärkeydestä oli vahvasti seksuaalipoliittinen. Hänen mukaansa tavat, joilla naiset kussakin ajassa elävät todeksi nautintojaan, voivat sisältää vihjeitä ja tienviittoja kohti seksuaalisesti oikeudenmukaisempia tulevaisuuksia. (Mt., 3; ks. myös brown 2019.) Esitän, että Vancen ja kumppaneiden vuosikymmenten takaiset ajatukset ovat edelleen puhuttelevia ja ajankohtaisia, vaikka tarkastelun konteksti on ajaltaan ja paikaltaan aivan toinen.

KONTEKSTI JA KATSE

Konteksti, jossa naisille mahdollistuvia nautintoja artikkelissa tarkastellaan, on suomalainen kuvapalvelu *Alastonsuomi.com*. Vuonna 2007 perustetun ja alkujaan IRC-gallerian pohjalta mallinnetun *Alastoman Suomen* ideana on olla ”astetta rohkeampi kuvagalleria, jossa voi julkaista kuvia, joita muihin gallerioihin ei välttämättä hyväksytä” (*Alastonsuomi.com* 2023). Tätä kirjoitettaessa alustalla on yli 127 000 käyttäjätiliä, noin 1,2 miljoonaa ladattua kuvaa ja 2,3 miljoonaa kuukausittaista sivustovierailua (*Alastonsuomi.com* 2023). Sivustoa voi käyttää erilaisiin tarkoituksiin, kuten usein varsin suorasukaisesti seksuaalisten kuvien ja videoiden katseluun, oman materiaalin julkaisuun, keskusteluun sekä kontak-

tien solmimiseen. Alustalla toimitaan pääosin nimimerkillä ja tunnistetietoja häivyttäen. Sivuston käyttö ei vaadi rekisteröitymistä, mutta maksuton rekisteröityminen avaa lisätoimintoja, kuten mahdollisuuden kommunikoida muiden käyttäjien kanssa. Maksullisen VIP-jäsenyyden ostaneille toiminnallisuudet ovat laajemmat kuin maksuttomassa versiossa.

Rakennan tarkasteluani feministisistä ja queer-näkökulmista ammentavan seksuaalisuudentutkimuksen sekä nautinnosta seksologian, seksuaalioikeuksien ja aktivismin kentillä käytävien keskusteluiden varaan (Berlant & Warner 1998; brown 2019; Ford ym. 2019; Gruskin ym. 2019; Paasonen 2018; Rubin 2006/1984; Vance 1985). Artikkelellä on osa laajempaa tutkimuskokonaisuutta, jossa hyödynnän digitaalista etnografiaa (Light, Burgess & Duguay 2018; Markham 2020; Markham & Gammelby 2018; Östman & Turtiainen 2016). Olen haastatellut 31 *Alaston Suomi* -käyttäjää vuosina 2020–2021 ja tehnyt havainnointia alustalla (ks. myös Vihlman 2022; Sundén ym. 2022; Paasonen ym. 2023). Tutkimus on läpäissyt eettisen ennakoarvioinnin.

Luen tutkimusmateriaaliani virtaavan lukutavan kautta (Markham & Gammelby 2018) tarkastellen sitä, miten digitaalisessa ja alati muuttuvassa alustatilassa tietyt toimimisen, kokemisen ja koetusta kertomisen tavat toistuvat ja kaavoittuvat (ks. myös Vihlman 2022, 22–23). Virtaava lukeminen on analyttisesti selektiivistä: se, millaisiin toistuvuuksiin, merkityskiteymiin tai hiljaisuuksiin huomio kiinnittyy, ei ole sattumanvaraista. Olen jo haastatteluissa kysynyt *Alastomassa Suomessa* koetusta mielihyväästä ja nautinnosta haasteiden ja haavoittuvaisuuksien ohella. Tätä artikkelia työstäessäni olen lukenut ja uudelleenlukenut litteraatioita, havainnoinut sivustoa, piirtänyt käsitekarttoja ja palannut kartoista takaisin litteraatioihin ja havainnointimateriaaleihin nimenomaan nautintoa ja sen mahdollisuuksia koskevien huomioiden ja kysymysten ohjaamana. Artikkelellä on tulosta siitä havaintojen kokonaisuudesta, joka minulla on ollut sen kirjoitushetkellä saatavilla ja näkökulma on väistämättä osittainen (vrt. Haraway 1988).

Haastattelemistani *Alastoman Suomen* käyttäjistä 16 määritteli avoimessa kysymyksessä sukupuolensa naiseksi tai nainen/muu-akselille, ja artikkelissani

keskityn analysoimaan nimenomaan näiden henkilöiden haastatteluvastauksia. Haastattelemani naiskäyttäjät ovat tärkeimpiä ajattelukumppaneitani. Nautinnosta ja sen mahdollisuuksista puhuessaan he tutkivat ja analysoivat kokemuksiaan ja havaintojaan tehden nautintoa ymmärrettäväksi, käsitteellistettäväksi ja kerrottavaksi. Pyrin tekemään tätä prosessia näkyväksi runsaalla haastattelulainausten käytöllä kantaen samalla vastuun siitä, että tähän kirjattu tarina on kuitenkin minun sommitelmani. Naiskäyttäjät eivät aiheen arkaluontoisuuden vuoksi voi esiintyä omalla nimellään, ja teen osaltani kaikkeni heidän identiteettinsä suojaamiseksi. Haastateltavia ei tekstissä yksilöidä muutoin kuin haastattelutunnuksen (H + juokseva numero) avulla.

Haastattelukutsullani olen tavoittanut naiskäyttäjii, joista moni on keskimääräistä sitoutuneempi *Alastomaan Suomeen*, joille seksuaalisuuteen liittyvät teemat ovat tavalla tai toisella tärkeitä ja jotka ovat kokeneet tutkimukseen osallistumisen mahdolliseksi ja kutsuvaksi. Haastatellut ovat syntyneet 1970–1990-luvuilla. Kuusi heistä määrittää itsensä avoimessa vastauksessa bi- tai pansukupuoliseksi, neljä heteroksi, ja loput kuusi eivät solahda tutuimpiin eroottisen viehtymyksen lokeroihin (esim. ”kinky”, ”bi-utelias”, ”muu kuin hetero”). Kenenkään haastateltavan viehtymys ei kohdistu yksinomaan naisiin. Haastateltavat ovat toimineet alustalla eripituisia aikoja (muutamasta kuukaudesta useisiin vuosiin) ja käyttävät tai ovat käyttäneet alustaa erilaisin tavoin: osa harvemmin, osa useammin, osa materiaalia julkaistakseen ja selaillakseen, osa tuttuja tavataksaan ja sosiaalisia verkostoja rakentaakseen, osa seksiseuraa hakeakseen – ja osa kaikin mainituin tavoin.

Artikkeli etenee siten, että aluksi kontekstuaalisoin tutkimustani hieman tarkemmin pohtimalla *Alastoman Suomen* erityisyyttä sukupuolittuneena nautintojen areenana. Tämän jälkeen suuntaan katseeni siihen, mistä naiskäyttäjät nauttivat alustaa käyttäessään. Seuraavaksi selvitan, mikä tekee naiskäyttäjille merkitykselliset nautinnot mahdollisiksi. Artikkelin päättää pohdinta nautintojen muodoista, ehdoista ja analyttisen tarkastelun tarpeesta.

NAISTEN AMBIVALENTTI TAIVAS – ALASTON SUOMI SUKUPUOLITTUNEENA TILANA

Alastoman suomen naiskäyttäjien kokemukset tahtaavat korostuneen binäärisesti sukupuolittuneessa alustatodellisuudessa, jossa nais- ja mieskäyttäjien toiminnan tilat ja mahdollisuudet asettuvat eri tavoin. Kaksinapainen sukupuoli on *Alastomassa Suomessa* toimijanasema, johon käyttäjän on asetettava, halusi tai ei. Käyttäjätili on mahdollista luoda joko naisena, miehenä tai parina (viimeksi mainittu vaihtoehto ovat nainen-mies, nainen-nainen ja mies-mies). Sukupuolijärjestyks ei ole neuvottelukysymys, vaan rekisteröitymissivulla todetaan yksiselitteisesti, että ”[v]äärän sukupuolen asettaminen johtaa välittömään tunnuksen hylkäykseen” (*Alastonsuomi.com* 2023; binääriä haastavasta kehollisuudesta alustalla, ks. Vihlman 2022, 29). Toisten käyttäjien kuvia on mahdollista myös selata sukupuolen perusteella, ja moni haastateltavista kertoi näin tekevänsäkin.

Alastomassa Suomessa kaksinapaiseen sukupuolijärjestykseen asettuminen toimii käyttäjän ymmärrettävyyden ehtona (ks. Butler 2006/1990). Tämä määrittää perustavanlaatuisesti alustan tilallisuutta. Doreen Massey (1994) lähestyy tilaa ja paikkaa sosiaalisina, aikaan sidottuina prosesseina. Tila järjestyy sosiaalisesti ja järjestää sitä, millainen sosiaalisuus tilassa on mahdollista. Masseyn ajatuksia voidaan soveltaa digi- ja hybriditiloihin: yhteiskunnalliset, kulttuuriset ja paikalliset valtasuhteet ja ymmärrykset sukupuolesta nivoutuvat osaksi verkkosivustojen ja alustojen käytäntöjä ja tiloissa toimimisen mahdollisuuksia. Sukupuolta koskevat käsitykset eivät ole yksiselitteisiä vaan voivat samanaikaisesti vetää hyvinkin erilaisiin suuntiin. *Alaston Suomi* voi mieltä yhtäältä edistykseksi esimerkiksi siinä, miten se tarjoaa naiskäyttäjille muuta yhteiskuntaa laveampaa tilaa seksuaaliseen toimijuuteen, ja toisaalta ”kivikautiseksi” vanhakantaisissa sukupuoliroolituksissaan, joissa ”naiset ovat tällaisia ja miehet ovat tällaisia ja sitten tästä intellään jatkuvasti” (H16).

Alastomassa Suomessakin sukupuoli on paitsi yksilöllinen ja eletty myös kauttaaltaan niin alustan kuin yhteiskunnankin rakenteisiin kietoutuva ilmiö. Sukupuoli järjestää sivuston tilallisuutta

merkittävästi sekä infrastruktuurin eli käytännössä alusta-arkkitehtuurin tasolla (vrt. Wilson 2016) että sivustolla tapahtuvassa arkisessa sosiaalisessa kanssakäymisessä. Eri tavoin sukupuolitetuille toimijoille avautuu näin erilaisia toiminnan mahdollisuuksia. Vaikka en haastatteluissa kysynyt asiasta suoraan, suuri osa haastateltavista sukupuoleen katsomatta alkoi spontaanisti pohtia *Alastoman Suomen* sukupuolittuneisuutta ja ennen kaikkea sitä, mitä alustan käyttö eri sukupuolille merkitsee. Keskeinen ymmärrys oli se, että *Alaston Suomi* on varsin erilainen paikka nais- ja mieskäyttäjille. Erään haastateltavan sanoin:

Esimerkiksi ite oon cis-naisena saanu tai saan hyvin paljon kommentointia, ja sitten kun on keskusteltu joittenki miesoletettujen kanssa ja heiltä tulee se että ei he oikeestaan saa kommentteja, tai he saa vaan sillon jos he ikään kun laittaa ensin sen kommentin, että heille sitten vastataan. Siinä mielessä aattelen että siinä on varmasti eroo. (H24.)

Haastatteluissa nousi olennaiseksi ennen kaikkea kysymys siitä, mitä käyttäjäkunnan määrällisesti ja tarpeiden suhteen epätasainen sukupuolijakauma alusta-arjessa merkitsee. *Alaston Suomi* nähdään tilana, jossa ”naisten arvo on noussut arvoon arvaamattomaan, koska tuolla on niin hirveesti heteromiehiä jotka ovat seurahaussa, versus seuraa etsiviä naisia” (H16). Tämä johtaa naisia etsivien miesten keskinäiseen kilpailuasetelmaan, jossa ”miesten pitää olla niitä, joitten pitää yrittää erotuu joukosta, ja saada ees joltakin se huomio”, minkä haastateltava arvioi olevan miehille jopa ”murskaavaa” (H9). Haastateltavat jakoivat ymmärryksen siitä, että naiskäyttäjät saavat alustalla enemmän huomiota, ihailua, kontakteja ja halutessaan seuraa – eli asioita, joita miltei kaikki käyttäjät sukupuoleen katsomatta kertoivat kaipaavansa ja joita etenkin mieskäyttäjät jäivät vaille.

Virallisia tilastoja käyttäjien sukupuolijakaumasta ei ole saatavilla, mutta haastateltavat olivat yksimielisiä siitä, että käyttäjäkunta, kuten myös sivuston käyttökulttuuri, on sekä miesvoittoinen että miesvaltainen. Miesvoittoisuudella viitataan tässä mieskäyttäjien huomattavasti naiskäyttäjii suurem-

paan määrään. Miesvaltaisuudella puolestaan viitataan alustalla toimimisen tapoihin ja *Alastomassa Suomessa* tavalliseen miehiseksi määrittyvään, lähdekohtaisesti aloitteelliseen ja usein myös seksuaalisesti ronskiin ja rajoja koettelevaan puheenparteen. Haastateltavat sukupuoleen katsomatta olivat keskimäärin sitä mieltä, että joidenkin mieskäyttäjien epäasiallinen, rajoja rikkova ja jopa naisvihamielinen toiminta aiheuttaa merkittäviä haittoja kaikille sukupuolille. Vaikka myös osa haastatteleistani mieskäyttäjistä kertoi saaneensa ei-toivottua huomiota toisilta mieskäyttäjiltä, mieskäyttäjien ei-toivotun viestinnän haitat kasautuivat naiskäyttäjille.

Naiskäyttäjien kokemat haitat olivat moninaisia: ei-toivottuja viestejä, joissa lupaa ei kysytä ja ”ei kunnioiteta sen toisen tahtoa” (H29), ”tyhjänpäiväistä läähätystä” (H11), alatyyliseksi koettuja kommentteja, miehiä, jotka odottavat että ”tämän alustan on nyt hoidettava minulle äkkiä parittelukumppani” (H16), ”liian sitkeitä miehiä” (H31), joilta saa osakseen jankkaamista ja painostusta, stalkkausta ja varsin vakaviakin rajanylityksiä sekä virtuaalisissa että livetilanteissa. Vaikka huonosti käyttäytyvien mieskäyttäjien joukko ei välttämättä ole kooltaan valtavan suuri, sen merkitys korostuu sivustolla, jossa tullaan ymmärrettäväksi nimenomaan sukupuolen kautta ja muita tunnistetietoja häivyttäen. Artikkelia varten haastateltujen naiskäyttäjien joukko ei ole valikoitunut siten, että he olisivat välttyneet mieskäyttäjien tekemiltä rajanylityksiltä. Vakavistakin kielteisistä kokemuksista huolimatta *Alaston Suomi* saattoi olla haastateltaville nautinnollinen ja merkityksellinen.

RIISUTUN NAUTINNON LÄHTEITÄ

Mielihyvä ja nautinto, siis parhaimmillaan mun mielestä siellä on, kun kohtaa ihmisten kanssa ja keskustelee ja siitä heti lähtökohtaisesti on jo tosi paljon riisuttu, jostain tabukerroksesta mikä muissa yhteyksissä jos ihmisten kanssa juttelee, on. Ehkä se, ja niin, nyt mulle tuli sellanen olo että oonks mä jotenkin vähätelly sitä seksuaalista lausta mikä siinä varmasti ilmiselvästi on, ehkä mä halusin korostaa sitä että se ei ehkä oo niin iso asia [nauraa] myöskään. Mutta toki siis, ja ylipäättänsä mutkaton seksistä puhuminen ja seksin näke-

minen ja muu, onhan se nautinnollista itessään. Siinä ei oo jotain, häpeän kerrosta tai muuta mikä pitäis ensin selättää tosi monessa muussa asiayhteydessä jos kävis samoja keskusteluja. (H16.)

Alastomassa Suomessa kehollisuus, seksi ja mielihyvä kietoutuvat toisiinsa, ja sivusto tarjoaa paikan monenlaisille nautinnoille tai vähintäänkin nautinnon tavoittelulle. Mielihyvä ja ruumiillinen nautinto ovat olennaisia inhimillisen elämän osa-alueita ja toiminnan motivaattoreita (esim. Nummenmaa & van Dillen 2021). Suhde nautintoon ei kuitenkaan ole kulttuurisesti mitenkään yksiselitteinen. Nautinnon tavoittelu, joka ei suoraan ole valjastettavissa minkään suuremman hyvän palvelukseen, on tyypillisesti nähty vähempiarvoisena kuin tervehkiseksi määrittävä tehokas puurtaminen (ks. esim. Mannevuori 2020). Toisaalta se, mistä kukakin nauttii, on nähty hyvinkin olennaisena ja jopa kokonaisvaltaisesti ihmisen identiteettiä määrittävänä. Erityisen epäilyttävinä ovat näyttäneet sellaiset seksuaalisen mielihyvän muodot, jotka asettuvat yksityisen piirissä tapahtuvan vaniljaisen ja monogaamisen cisheteropenetraation ulkopuolelle. (Rubin 2006/1984.)

Luvun alussa lainattu haastateltava kuvaa, miten alustan tarjoama mahdollisuus mutkattomaan seksistä puhumiseen, seksin näkemiseen ja muuhun on ”nautinnollista itessään”. Haastateltavien puheessa nautinto näyttää avoimuutena kehollisuuden, aistillisuuden ja eroottisuuden sekä erilaisten yhteyksien, suhteiden, keskusteluiden ja mahdollisuuksien kokeilulle ja tutkailulle (ks. myös Paasonen 2018). Nautinnon voimallisuus tulee esiin siihen sisältyvässä herkkyydessä, joka osaltaan myös vahvistaa nautintoa: moni haastateltava korostaa sitä, että *Alastomassa Suomessa* he tulevat näkyviin paljaimmillaan, syvimmällä olemuksellaan. Naiskäyttäjät eivät etsi *Alastomasta Suomesta* riskittömyyttä tai täydellistä turvaa vaan mahdollisuutta tulla olevalle eroottisessa, nauttivassa ruumiillisuudessaan, mikä tapahtuu osana sosiaalista tilaa sukupuolittuneine sääntöineen ja toimijanasemineen. Yllä siteeratun osallistujan maininta siitä, miten tabukerros on riisuttu ja häpeän kerros selätetty, piirtää kuvaa paitsi sivustosta myös sen ulkopuolisesta todellisuudesta, jossa niin tabut kuin häpeäkin ovat vahvem-

min läsnä ja nautinnon tila kapeampi.

Haastatelluista naiskäyttäjistä jokainen kertoi saaneensa jonkinlaista nautintoa tai mielihyvää *Alastoman Suomen* käytöstä. Kuten sivuston käyttötottumukset ja sivustolle asetetut toiveet, myös se, mistä haastateltavat sivustolla nauttivat, vaihteli. Nautinnon lähteistä keskeiseksi nousi kolmikko, joka koostuu sosiaalisuuden, seksuaalisuuden ja itserepresentaation nautinnollisuudesta. Nämä nautinnon ulottuvuudet eivät ole toisistaan irrallisia vaan monin tavoin keskenään limittyviä.

SOSIAALISUUDEN NAUTINNOLLISUUS

K: Minkälaista mielihyvää tai nautintoa tai molempia *Alastoman Suomen* käyttöön on liittynyt?

V: No, varmasti seksuaalista jonkun verran. Mutta enimmäkseen sosiaalista mielihyvää, mä luulen.

K: Haluut sä kertoa, toi on hyvä käsite, sosiaalinen mielihyvä. Haluut sä kertoa siitä lisää että mitä sosiaaliseen mielihyvään liittyy?

V: Siihen on varmaan hyväksyntää, kanssaihminen hyväksyntää kaikin puolin. Kehuja, huomiota. Keskusteluyhteyksiä, samanhenkisyyttä, yhteenkuuluvuutta jollain tapaa. (H28.)

Valtaosa haastatelluista naiskäyttäjistä mainitsi sosiaalisen kanssakäymisen merkittäväksi tai jopa merkittävimmäksi mielihyvän ja nautinnon lähteeksi *Alastomassa Suomessa* käyttäessään. Olennaista sosiaalisen nautinnon saavuttamisessa on se, miten ihmisten sosiaaliset tarpeet kohtaavat keskenään esimerkiksi kuulluksi tulemisen ja kuuntelemisen, kosketuksen tai hoivan suhteen. (Tomkins 2008, 225–258.) Yllä lainatussa haastateltavan pohdinnassa sosiaalinen mielihyvä näyttää monitahoisena: yhteisöllisenä hyväksyntänä, kehuina, huomiona, yhteyden löytämisen kokemuksina. Mielihyvä liittyy sekä suoraan sivustolla muodostuviin kontakteihin että alustan yleiseen ilmapiiriin, joka koettiin keskimäärin keho- ja seksimyönteisenä. Moni myös koki sosiaalista myötaihoa nähdessään, miten muut sivuston käyttäjät nauttivat ja uskaltavat olla totta seksuaalisuudessaan toisten edessä.

Alastomassa Suomessa keskustelu käynnistyy pääosin käyttäjän kuvien alle tapahtuvan kommentoinnin kautta. Siinä missä naisseuraa etsivät mieskäyttäjät saavat kuviinsa yleensä vähän tai eivät lainkaan kommentteja, naisprofiilit voivat saada lisäämiinsä kuviin helposti kymmeniä tai satoja kuvia kommentteja mieskäyttäjiltä varsin lyhyessä ajassa. Sivuston sukupuolijärjestyksessä naiskäyttäjäys merkitsee asemaa, jossa aloitteellinen kommentointi mieskäyttäjien taholta on jokseenkin oletusarvoista:

-- nuorena naisena ku menee Alaston Suomeen ni se viestien määrä on monta kymmentä per päivä, mitä siellä tulee yhteydenottoja ja kehuja, ja sitä positiivista palautetta siitä, miten upea ja kaunis ja mahtava ja seksikäs on --. (H11.)

Monelle haastatellulle omista kuvista saadut kommentit, yhteydenotot ja kehut olivat elimellinen osa sivuston suoma nautintoa. Etenkin käytön alkuvaiheessa positiivisten kommenttien merkitys nähtiin keskeiseksi. Osa haastateltavista mainitsi, että käytön jatkuessa uusien kommenttien painoarvo saattaa vähentyä samalla kun usko omaan kelpaavuuteen lisääntyy. Vaikka osa naiskäyttäjistä toivoi kommentteja enemmänkin kuviensa teknisestä tai taiteellisesta laadusta kuin esimerkiksi vartalostaan, valtaosalle haastatelluista *Alaston Suomi* tarjosi merkittävää tukea omaan kehoon ja seksuaalisuuteen kohdistuviin epävarmuuksiin. Kysymys omasta kelpaavuudesta on painava, ja saaduille vastauksille annetaan suuri merkitys:

-- kyl mä iteki huomaa sen et vaik tulee sata positiivista kommenttia ja siellä seassa on yks negatiivinen kommentti kommentti tai vähän ees ei niin kiva kommentti, niin kyl ne tuntuu aina pahalta. Koska siel on niin avoimen. Vaik ei siel oo kasvoja kuvissa ja tavallaan ne on vaan, tietyl taval vaan vartaloita [naurahtaa], niin kyl siin kuitenkin on ite avoimena ja haavoittuvana. -- ja tietysti myös samallailla positiiviset ja kivat ja kannustavat kommentit tuntuu tosi hyvältä, koska siinä on niin avoimesti itse. (H17.)

Sosiaalisten kohtaamisten nautinnollisuus ei ole *Alastomassa Suomessa* itsestään selvää, vaan niihin liittyy olennaisesti kahtalainen haavoittuvaisuus, joka kytkeytyy yhtäältä vartalon ja seksuaalisten mieltymysten paljastamiseen ja toisaalta siihen, että paljastamisen saama vastaanotto on pitkälti muiden käyttäjien käsissä. Negatiiviset kommentit tai rajoja ylittävät keskustelukumppanit veivät pohjaa naiskäyttäjien sosiaaliselta mielihyvältä, ja yksikin negatiivinen kommentti positiivisten seassa saattoi tuntua pahalta. Toisaalta se, että ”siin kuitenkin on ite avoimena ja haavoittuvana” kehossaan ja seksuaalisuudessaan, selitti myös positiivisen palautteen voimallisuutta. *Alaston Suomi* tarjosi haastateltaville paikan, jossa saa tulla näkyväksi kokonaisuutena ilman, että seksuaalisuutta on tarvetta leikata irti muusta sosiaalisesta olemisesta (ks. Paasonen ym. 2023). Osalle sivusto olikin muodostunut ”turvaverkoksi”, itse valituksi ”suureksi perheeksi, jossa kaikki pitää toisistaan huolta” (H11), ja joillakuille yhdeksi harvoista paikoista, joissa ylipäättään voi olla olemassa yhtä aikaa sosiaalisena ja seksuaalisena naisena.

SEKSUAALISUUDEN NAUTINNOLLISUUS

No monet ihmiset kattoo pornoa, niin mä tavallaan samassa mielessä tykkään vähän niin kun tehdä sitä pornoa. Et mä saan seksuaalista nautintoa myös siitä että mä voin tehdä sisältöä *Alaston Suomeen*. Se on tavallaan pornokanava mutta vähän niin kun käänteisesti, et mä en siellä kauheesti katsele muita ihmisiä vaan mä teen itse sitä. Ja sit siellä on myös semmonen, tietyl taval voimauttava asia et mä koen sen naisena tosi, no semmoseksi että mulla on kontrolli omasta seksuaalisuudesta siellä, kun sit taas arkielämässä se monesti ei oo silleen, tai mä en ainakaan koe sitä niin. (H17.)

Sivuston luonteen huomioiden oli odotettavaa, että seksuaalinen mielihyvä nousi esiin *Alastoman Suomen* käytöstä saatavan nautinnon lähteenä. Varsin moni haastateltava tosin koki tärkeäksi painottaa, että alustan käytössä ei ole kyse yksinomaan seksistä. Seksuaalinenkin nautinto nivoutui monesti muihin nautintoihin, kuten edellä olevassa sitaatisa nähdyksi tulemiseen. Haastateltavan kokemusmaailmassa *Alastoman Suomen* tarjoamat nautinnot

eroavat selkeästi arkisesta elämästä, jossa ei naisena ole vastaavalla tavalla mahdollisuutta päättää omasta seksuaalisuudestaan.

Naiskäyttäjät puhuvat haastatteluissa huomattavasti enemmän katsotuksi tulemiseen kuin katsomiseen liittyvästä mielihyvästä. *Alaston Suomi* tarjoaa naiskäyttäjille kuitenkin myös eroottisen katsomisen ja muiden näkemisen nautintoja. Suuri osa sivustolla julkaistavasta materiaalista on seksuaalisesti varsin avointa ja suorasuukaista, ja monelle on valtavan tärkeää se, että sivustolla saavat tilaa ”muutkin tavalliset mattimeikäläiset” (H12), erilaiset vartalogit ja moninaiset mieltymykset, joita valtavirran seksikuvasto ei useinkaan tarjoa (ks. myös Vihlman 2022). Tätä materiaalia on mahdollista käyttää tietoisesti omasta seksuaalisuudesta nauttimiseen. Eräs haastateltava muotoilee, että ”siis kylhän mä myönnän sen, että runkkumatskua tulee sieltä taisain väliajoin haettavaa” (H11).

”Runkkumatskun” ohella *Alaston Suomi* tarjoaa naiskäyttäjille mahdollisuuksia seksuaalisiin kohtaamisiin, leikkikavereiden löytämiseen, seksisuhteiden muodostamiseen ja erilaisten fantasioiden toteuttamiseen. Alustan miesvoittoinen todellisuus merkitsee käytännössä sitä, että naiskäyttäjät saavat keskimäärin osakseen runsaasti seksuaalisia aloitteita joko vastattavaksi tai torjuttavaksi. Seksuaaliset kohtaamiset voivat tapahtua joko alustalla, tosimaaailmassa tai näiden leikkauspisteissä, kuten vaikkapa silloin, kun ihanasta seksihetkestä kertoo *Alastoman Suomen* chatissa. Useampi haastateltava mainitsi, että *Alaston Suomi* voi auttaa elämään halujen kausittaisuuden tai eriparisuuden kanssa omissa, usein pidemmissä suhteissa tai suhteiden välillä. Eräs haastateltava kuvasi arjen eroottisuuden eläväisyyttä seuraavasti:

Hyvin vahvasti kuukautiskierron mukaan, että silloin kun on ovulaatio ja on tosi kiimanen koko ajan, ni sit se on, sellanen pornon korvike [nauraa]. Ja sit jos omassa suhteessa on vähemmän seksiä niin kuin ajoittain on, niin silloin sitten oon selkeesti aktiivisempi siellä. Ja mä oon siis avoimessa suhteessa. Mä luulen et se on ehkä oleellista korostaa tässä. (H10.)

Seksuaalisen nautinnon todistaminen virittää keho seksuaalisesti tehden tilaa kehossa ja mielessä tapahtuvan kiihottumisen tarkastelulle (esim. Chivers 2010). *Alaston Suomi* tarjosi monelle naiskäyttäjistä keskimääräistä turvallisemman ympäristön sen tutkimiseen, mikä itseä kiihottaa ja kutsuu: ”-- kun sinne on tehny profiiliin ja sinne on muotoillu asioita ja valinnu klubeja mihin on liittyny mitkä kertoo mielenkiinnon kohteista ja tämmösestä, se on sitä kautta jäsentäny itelle myös sitä että mistä itse tykkää ja mitä haluaa ja mikä kiinnostaa.” (H31.) Omien nautintojen ja mieltymysten hahmottaminen mahdollistaa myös omien rajojen piirtämisen. Se, mistä toinen nauttii, ei välttämättä ole itselle kutsuvaa, ja toisinaan kutsuvinkin fantasia voi toimia paremmin mielikuvissa kuin toteutettuna. Nautinnon kartastoon on vaikea tietää ennalta, ja usealla haastateltavalla seksuaalisen mielihyvän rajat löytyivät eroottisten kokeilujen ja rajojen ylittämisenkin kautta. Lupa kokeilla erilaisia seksuaalisen mielihyvän lähteitä vahvasti kykyä rajojen hahmottamiseen ja nauttinnoista sekä eroottisista tarpeista kertomiseen.

ITSEREPRESENTAATION NAUTINNOLLISUUS

Mä oon ihminen joka nauttii katseiden kohteena olemisesta -- ja nimenomaan mä koen että *Alaston Suomessa* mä saan tehdä sen omilla ehdoillani, et mä päätän millasta sisältöä mä sinne tuotan. Mä en oo siellä, jos vois kuvitella et jossain arkielämässä oon katseiden kohteena jossain työpaikalla niin se on ihan eri asia kun se että saa itse päättää millasii kuvia itsestään laittaa ja millasena esiintyy niissä, ja mitä itsestään antaa. (H2.)

Alaston Suomi on ennen kaikkea kuvafoorumi, ja suuri osa naiskäyttäjistä kertoi nautinnosta ja mielihyvästä, joka liittyy mahdollisuuteen tuottaa ja julkaista sivustolla omaehtoista eroottista materiaalia. Kutsun tätä itserepresentaation nautinnoksi. Alustan kontekstissa itserepresentaatio voidaan nähdä dialogisena tapana kertoa ja tehdä ymmärrettäväksi ruumiillisuuttaan ja seksuaalisuuttaan sivustolle tyypillisiin kuvittamisen tapoihin kiinnittymen (vrt. Tiidenberg & Whelan 2017, 143). Keskeistä on mahdollisuus ottaa, muokata ja julkaista mielei-

siään kuvia. Tämäkin mielihyvä nivoutuu muihin artikkelissa käsiteltyihin nautintoihin, niin seksuaaliseen kuin sosiaaliseenkin (ks. myös Tomkins 2008, 250–253). Nykyisessä digitaalisten ympäristöjen maastossa, jota hallitsevat pääosin yhdysvaltalais- ja kiinalaisomisteiset somejätit, lupa seksuaaliseen näkyvyyteen ei ole itsestäänselvyys. (Esim. Mollidrem 2019; Spišak ym. 2021; Sundén ym. 2022; Tiidenberg 2021.)

Alastoman Suomen binäärinen arkkitehtuuri sekä miesvaltaisuus ja -voittoisuus kutsuvat naiskäyttäjää asemaan, jossa katsotuksi tuleminen on oletusarvo. Tähän positioon asettuminen ei merkitse vapaata toimijuutta, mutta ei myöskään toimijuuden puuttumista. Naiskäyttäjien kokemukset monimutkaistavat tutkimus- ja aikalaiskeskusteluita, joissa naiskehon eroottinen näkyvyys on tulkitu merkiksi naisten esineellistämisestä ja seksuaalisen toimijuuden poissaolosta (objektivointia koskevan keskustelun kritiikistä ks. Paasonen ym. 2021). Itserepresentaation nautinnollisuus kytkeytyy haastateltavien puheessa kiinteästi mahdollisuuteen ilmaista seksuaalisuuttaan nimenomaan ”omilla ehdoillaan”, kuten edellä lainattu haastateltava painottaa. Siinä missä arkisissa ympyröissä haastateltava on katseiden kohteena riippumatta siitä, toivoisiko hän näin olevan, omia kuvia tuottaessaan ja julkaistessaan hänellä on mahdollisuus säädellä sitä, millaisena kuvissa esiintyy ja ennen kaikkea sitä, mitä kuvissa itsestään antaa. Sääteley tapahtuu osana alustan sosiaalisia ja sukupuolittuneita rakenteita, jotka sisältävät sekä liikkumatilaa rajaavia että sitä mahdollistavia elementtejä.

Osalle haastateltavista kuvallistamisen tuoma mielihyvä liittyi siihen, että he eivät muutoin kokee täyttävänsä naisille asetettuja konventionaalisen viehättävyyden standardeja. Tässä tapauksessa kuvittaminen tarjosi mahdollisuuden paljastamisen ja piilottamisen sääteilyyn ja intiimien yhteyksien vaiheittaiseen rakentamiseen:

Mutta kun mä en pidä itseäni kasvojen puolesta hirveen viehättävänä, niin mun mielestä on ollu jotenkin mukava tuoda esille se seksuaalisuus, mikä sitte taas monesti viehättää miehiä. Ja sitten kun on päässyt keskusteluun sitä kautta, niin sitten on voinu ilmaista olevansa ihan kiva tyyppi,

ja sitten ku on päässyt tapaamaan, ni on pääsääntöisesti, tilanteet on johtanu sit myöskin seksuaaliseen kanssakäymiseen. Sit jos Tinderin puolelta vaikkapa ajatellaan, ni se lähtee monesti siitä, et jos naama ei miellytä ni, no, ei sitä lähetä ees juttelemaan. (H13.)

Nähdyksi tuleminen on yksi inhimillisen elämän perustarpeita. Tila, jossa on mahdollista näyttää toisille kehoaan ja nautintojaan voi mahdollistaa uudenlaisen, lempeämmän katseen myös itsen: ”– vaikka toisaalt oli myös siihen aikaan tosi epävarma omasta ulkonäöstään, mut jotenkin myös ku niitä kuvia katto, ni aatteli sillee että ihan kivalta mun kroppa näyttää, ja haluaa että muutkin näkee sen.” (H9.) Epävarmuuksista huolimatta kuvat voivat mahdollistaa oman ”kropan” näkemisen ”ihan kivana” ja kutsua esiin uskallusta tulla nähdyksi muidenkin taholta. (Vrt. Tiidenberg, & Gómez Cruz, 2015.) Samalla vartalon, mieltymysten ja taiteellisen vision paljastamiseen liittyy herkkyyttä, sillä kyseessä ovat haastatelluille varsin merkitykselliset asiat – jopa oman ”sielun” (H17) ilmaiseminen.

NAUTINTOJA KELPAAVUUDEN JA KONTROLLIN RISTEYKSISSÄ

[Oman seksuaalisuuden ilmaisu Alastomassa Suomessa] oli hirveen vapauttavaa ja kiihottavaakin. Nähdä että on ehkä muitakin saman, ihmisiä jotka tykkää samoista asioista. Ja toisaalta että mua ei ehkä pidetä ihan friikkiä sit kuitenkin vaikkama oon ehkä ite aatellu että oon jotenkin poikkeava tai vääränlainen. (H28.)

Edellä olen analysoinut sitä, millaisia nautintoja *Alaston Suomi* naiskäyttäjilleen tarjoaa. Seuraavaksi suuntaan katseeni siihen, mikä tekee nautintot mahdolliseksi ympäristössä, joka on yhtä aikaa naisten taivas ja toisaalta sukupuolten välistä vastakkainasettelua korostava taistelutanner, jossa toimintaan ”sekaantuu aika paljon sellasta naisvihamielistä ylipäätänsä, mikä nyt ehkä liittyy kaikkeen nettikirjotteluun puhumattakaan kun ollaan nimi-merkin takana” (H16).

Kuten yllä on jo sivuttu, *Alastoman Suomen* nautinnollisuus vaikuttaa kietoutuvan osaltaan sivus-

tolla toimimiseen liittyvään haavoittuvaisuuteen. Tämä taas linkittyy seksuaalisuuden kulttuuriseen erityisasemaan ihmisen syvimpänä totuutena. (Foucault 1990/1978.) Kulttuurissa, jossa seksuaalisuus piirtyy ihmisen syvimmäksi totuudeksi, seksuaalinen kelpaamattomuus asettuu poikkeuksellisen suureksi tragediaksi. Kehojaan ja nautintojaan kuvittaessaan ja todeksi eläessään haastateltavat kertovat ilmaisevan syvintä olemustaan, jonka he tietoisesti alustalla asettavat myös toisten käyttäjien katseiden, arvioiden ja kommenttien kohteeksi. Monella on ollut etenkin ennen sivustolle päätymistään ajatus siitä, että oma vartalo ja seksuaalisuus ovat luvun alussa lainattua haastateltavaa mukailleen ”poikkeavia tai vääränlaisia”, sanalla sanoen kelpaamattomia. Matka kelpaamattomuuden ja ”friikkiyden” kokemuksesta kohti kelpaavuutta on usein voimallinen, ja yksi keskeisistä avaimista sivuston tarjoamaan nautinnon ymmärtämiseen. Toisin kuin monet muut ympäristöt, alusta tarjosi haastatelluille mahdollisuuden tulla nähdyksi ja kohdatuksi kelpaavana, nautinnoille avoimessa ruumiillisuudessaan.

Kelpaavuuden kokemus ei kuitenkaan ole itsensä selvyys, ja oman vartalon ja seksuaalisuuden paljastamiseen liittyvä haavoittuvuuden potentiaali voi nimensä mukaisesti myös satuttaa. Haavoittuvaisuus ei ole yksittäisen käyttäjän käsissä vaan kietoutuu yhteiskunnallisiin ymmärryksiin, alusta-arkkitehtuuriin ja alustan käyttökulttuurin tarjoamiin toiminnan mahdollisuuksiin sukupuolitettuihin toimija-asemineen (hierarkioista alustalla, ks. Vihlman 2022). Edellytys sille, että haavoittuvuus on ylipäätään mahdollista kääntää positiiviseksi, nautintoa vahvistavaksi tekijäksi, on kokemus kontrollista – siinä määrin kuin se on yhteisesti jaetussa ja säädellyssä alustatilassa mahdollista. *Alastomassa Suomessa* on mahdollista kontrolloida etenkin sitä, mitä itsestään antaa:

Siis mulle se oli, loistava löytö, että on tällöinen sivusto missä mä voin, ilmaista vapaasti mun vähän tällöisen villimmän puoleni, ja päättää kuinka paljon mä siitä annan muille. Se oli hyvin vapauttavaa, että löytyi paikka, missä on muita samanhenkisiä, jotka suhtautuu seksiin, myönteisesti ja hyvin avoimesti – (H13.)

Kautta haastatteluiden naiskäyttäjät korostavat sitä, miten *Alastomassa Suomessa* seksuaalisuus ja sen ilmaisu on heidän omassa käsissään siitähän huolimatta, että alustatila sisältää sukupuolitettuja dynamiikkoja, jotka rajaavat naiskäyttäjien toimintatilaa. Huomionarvoista on, että monelle haastateltavalle *offline*-arki ei tarjoa vastaavaa kontrollia ja turvaa. Kadulla kulkiessaan he eivät voi valita, miten tulevat nähdyksi tai piilottaa ei-toivottuja kommentteja. Seksuaalisesti ahdistavia kohtaamisia työpaikan kahvihuoneessa ei voi torjua *ignore*-toiminnolla. Sivustolla naiskäyttäjät päättävät itse, mitä ja milloin itsestään antavat, jos antavat. Omaehtoinen toimijuus nivoutuu alustan sosiaalisiin järjestyksiin: kontrollin kokemus on tärkeä juuri siksi, että tila ei ole sosiaalisista järjestyksistä vapaa, vaan alustalla toimitaan toisiin käyttäjiin verkottuen.

Haastatellut naiskäyttäjät hyödyntävät alustatila neuvokkailla tavoilla omaehtoisuuden ohjauksissa pysyäkseen. He varjelevat yksityisyyttään anonymisoimalla kuviaan tai siirtyvät *Alastomasta Suomesta* muihin, paremmin toimiviin viestisovelluksiin (ks. Paasonen ym. 2023). He käyttävät myös alusta-arkkitehtuurin toiminnallisuuksia kontrollin välineenä: esimerkiksi piilottavat ei-toivottuja kommentteja (mahdollista VIP-käyttäjille) tai estävät ja toisinaan yhteisöllisestikin ilmiantavat ei-toivottuja tai rajoja rikkovia käyttäjiä. Moni haastateltava puhuu sosiaalisen pelisilmän tarpeesta suhteessa sivustolla muodostuviin kontakteihin: ”– jyvät täytyy akanoista osata erotella että [naurahtaa], se on hieman työlästä. Tarjontaa on.” (H13.)

Niin edellisen sitaatin ”jyvät” kuin ”akanatkin” ovat pääosin naiskäyttäjiiä etsiviä mieskäyttäjiiä, ja nautintoa mahdollistavilla hyväksynnällä ja kontrollilla on molemmilla sukupuolitettuna ulottuvuutensa. Pääosa naiskäyttäjistä kuvaa erityisen merkitykselliseksi positiivisia kommentteja, viestejä ja huomioita. Näiden takana ovat useimmiten naisseuraa etsivät mieskäyttäjät – aivan kuten hankalienkin viestien takana. Kontrollia tarvitaan yleisesti itsen ja identiteetin suojaamiseen ja erityisesti mieskäyttäjien ei-toivotulta toiminnalta suojautumiseen. Kontrollin kokemus liittyy kuitenkin vahvasti myös siihen, miten naiskäyttäjät voivat valita varsinkin laajasta valikoimasta sen, millaisten mieskäyttäjien kanssa he haluavat olla kontaktissa, sillä ”tarjontaa on”.

Vaikuttaa siltä, että *Alaston Suomi* on taivas naiskäyttäjille osin samoista sukupuolittuneeseen alustatodellisuuteen nivoutuvista syistä, jotka tuottavat myös eniten haittoja ja harmeja: alustan miesvoittoisuuden ja miesvaltaisuuden takia. Tämä sukupuolittunut tilallisuus sukupuolittuneine toimija-asemineen takaa naiskäyttäjille runsaasti positiivista huomiota, kehuva kommentointia ja kohtaamisiin liittyviä valinnan mahdollisuuksia mutta samanaikaisesti myös paljon kommentteja, kokemuksia ja kohtaamisia, joita he eivät toivoisi kenellekään. Naiskäyttäjien nautinnon ehtona ja hintana on asettuminen sukupuolittettuun positioon, jossa nautintoa vastaanotetaan etenkin katseen kohteena, huomion ja kommenttien saajana ja seksuaalisten kohtaamisten portinvartijana. Vaikka mieskäyttäjien kokemukset rajautuvat tämän artikkelin ulkopuolelle, on selvää, että sukupuolittunut dynamiikka asettaa myös mieskäyttäjiä ahtaaseen positioon ja keskinäiseen jyvien ja akanoiden hierarkiaan. Haastatellut naiskäyttäjät ovat varsin tietoisia ja pahoillaankin siitä, miten paljon harmia jähmettyvät sukupuolirosit alustan mieskäyttäjille aiheuttavat.

LOPUKSI: NAUTINNON MUODOT JA EHDOT

Artikkelissani olen jäljittänyt sitä, mistä *Alastoman Suomen* naiskäyttäjät alustaa käyttäessään nauttivat sekä sitä, miten nämä nautinnot tulevat mahdollisiksi digitaalisessa tilassa, joka on naisille samanaikaisesti sekä taivaallinen että jopa naisvihamielinen. Sivuston tarjoaman mielihyvän keskeisimmiksi lähteiksi nousevat sosiaalisuuden, seksuaalisuuden ja itserepresentaation nautinnollisuus, kaikki toisiinsa limittyen. Sosiaalinen nautinto liittyy etenkin omakuvista saatuun positiiviseen palautteeseen ja alustan mahdollistamaan hyväksyvään kanssakäymiseen. Seksuaalinen nautinto voi liittyä niin materiaalin tuottamiseen, katseluun kuin sivustolla tai sen kautta tapahtuviin seksikohtaamisiinkin. Itserepresentaation nautinnossa olennaista on tila omaehtoiselle seksuaalisuuden ja kehollisuuden ilmaisulle. Alustan mahdollistamat nautinnot edellyttävät toteutuakseen sekä tilaa tulla kohdatuksi kelpaavana ruumiillis-seksuaalisessa haavoittuvuudessaan että mahdollisuutta kontrolloida omaa

olemistaan ja seksuaalisuuttaan alustatilassa ja sen ulkopuolelle kurottautuvissa kontakteissa.

Yhteiskunnassa vallitsevat sosiaaliset hierarkiat, kuten sukupuolittuneet järjestykset, rakentuvat myös digitaalisiin tiloihin niin tuottaen kuin rajatenkin digitiloissa toimimisen mahdollisuuksia. Samaa aikaan digiilat toiminnallisuuksineen voivat tarjota *offline*-tiloja turvallisempia todellisuuksia heille, joiden on esimerkiksi sukupuolensa vuoksi erityisen tärkeää varjella yksityisyyttään tai pystyä estämään ei-toivottuja yhteydenottoja. *Alaston Suomi* on korostuneesti sukupuolittunut tila, jossa alustan käyttömahdollisuus sekä alustainfrastruktuurin että saatavilla olevien toiminnan mahdollisuuksien näkökulmasta kaksinapaiseen sukupuolijärjestykseen kiinnittyen. Niin sivuston kivut kuin nautinnotkin tapahtuvat sukupuolittuneesta paikasta käsin: osana binääristä todellisuutta, joka kutsuu mies- ja naiskäyttäjiä ennalta asetettuihin asemiin. Alustan sukupuolittunut todellisuus miesvaltaisuudessaan ja -voittoisuudessaan on naiskäyttäjille sekä jatkuva päänvaiva törkeyksineen ja rajanylityksineen että poikkeuksellinen mahdollisuus tulla nähdyksi, tunnustetuksi ja kohdatuksi seksuaalisuudestaan ja kehollisuudestaan nauttien. Se, että *Alaston Suomi* on kaikessa ristiriitaisuudessaan erityisen nautinnollinen ympäristö naiskäyttäjille, voi kertoa paitsi sivuston erityislaadusta myös siitä, miten näkyvää ja konventionaalista ruumis- ja seksinormeja haastavaa (ks. Rubin 1984) seksuaalisuutta on mahdollista elää todeksi naisena 2020-luvun Suomessa.

Nautinto on kontekstuaalista ja niin sen muodot kuin ehdotkin mahdollistuvat ajassa ja tilassa yhteiskunnallisiin valtarakenteisiin kietoutuen (ks. Haataja 2022). Nautintoja tutkimalla on mahdollisuus pohtia myös sitä, millaiset nautinnot voisivat mahdollistua nykyistä turvallisemmissa ympäristöissä (Vance 1984, 3). *Alastoman Suomen* kaksinapaisesti sukupuolittuneessa alustatilassa naiskäyttäjien nautintoa mahdollistavat kokemus kelpaavuudesta ja kontrollista. Tämän voi nähdä kertovan sekä siitä, mikä tuottaa turvaa nauttia, että todellisuudesta, johon kiinnittyen naiskäyttäjät alustalla nauttivat. Kelpaavuuden keskeinen rooli nautinnon mahdollistajana kertoo yhtäältä siitä, miten merkityksellinen seksuaalisesti hyväksytyksi tuleminen koke-

mus nautinnolle on ja toisaalta todellisuudesta, jossa moni nainen tavoittelee kelpaavuuttaan riittämättömyyden kokemuksesta käsin. Miten nautinto voisi asettua osaksi elämää, jos sitä olisi mahdollista etsiä lähtökohtaisesti itsensä kelpaavaksi tuntien? Kontrollin korostuminen kertoo yhtäältä siitä, miten merkityksellinen seksuaalisen autonomian kokemus nautinnon kannalta on ja toisaalta todellisuudesta, joka edellyttää naisilta korostunutta varuillaanoloa ja omien rajojen tarkkaa suojaamista. Millaisia nautinnon muotoja voisi syntyä tiloissa, jossa rajaloukkausten uhka ei edellyttäisi jatkuvaa omien rajojen kontrollointia?

Haastatteleminen naiskäyttäjille *Alaston Suomi* ei ollut yksinomaan mielihyvää ja nautintoa tai yksinomaan vaaran potentiaalia ja rajaloukkauksia: se oli yhtä aikaa molempia. Seksuaalisuuden nautinnollisuuden ja kivuliaisuuden samanaikaisen kannattelun, johon Vance kumppaneineen meitä vuosikymmenten takaa kutsuu, voi nähdä erittäin ajankohtaisena niin seksiposiitivisuuden, seksiin kohdistuvan somesensuurin, aborttioikeuskeskustelujen, nautintoaktiivisuuden kuin #metoo:n jälkiläidenkin määrittämässä todellisuudessa. Jos puhe yhtäältä seksuaalisuuden nautinnoista ja toisaalta vaaroista yksinkertaistuu ja polarisoituu, on riskinä se, että kuva seksuaalisuudesta piirtyy elämälle vieraaksi. Seksuaalisuudesta tulee joko traumatiseva vaarojen karikko, josta selviää vain terapia-ammattilaisen tuella, tai voimaannuttavien nautintojen onnena, jonka innokas tavoittelu on suoranainen imperatiivi. Seksuaalisuuteen liittyvät nautinnon ja vaaran potentiaalit ovat todellisuudessa usein olemassa samoissa konteksteissa, samankin henkilön kokemuksissa, yhtäaikaaisesti ja toisinaan erottamattomasti, eikä tämä tee kumpaakaan näistä potentiaaleista tyhjäksi tai vähemmän merkitykselliseksi.

KIRJALLISUUS

Alastonsuomi.com (2023). <https://www.alastonsuomi.com> (haettu 15.4.2023).
Berlant, Lauren & Warner, Michael (1998) Sex in Public. *Critical Inquiry* 24:2, 547–566.
brown, ardiene maree (2019) *Pleasure Activism. The Po-*

Koska feministisellä kentällä seksuaalisuuden vaaroista keskustelun perinteet ovat ymmärrettävästi painavimmat kuin nautinnoista keskustelemisen, eriytyminen voi hankaloittaa ennen kaikkea nautinnon äärelle pysähtymistä. Nautinnon analyttinen tarkastelu on kuitenkin edellytys sille, että katse voidaan kääntää samanaikaisesti sekä nautinnon voimallisuuteen yksilö- ja yhteisötasolla (ks. brown 2019) että kiperiin kysymyksiin siitä, miten nautinto kietoutuu potentiaalisesti kärsimystä tuottaviin järjestyksiin. Tämä artikkeli on liikunut varsin rajatulla kentällä kartoittaen nautintoja ja toimijuuden tiloja kaksinaisesti sukupuolittuneessa, seksuaaliseen itseilmaisuuksiin linkittyvässä alustatilassa. Keskustelua on kuitenkin syytä laajentaa myös seksuaalisuuden ulkopuolelle, moninlaisiin mielihyvän konteksteihin ja näihin nivoutuviin vallan ja sorronkin järjestelmiin. Feministien on edelleen voitava tarkastella nautintoa sen inhimillisen merkityksellisuuden ja radikaalin muutospotentialin vakavasti ottaen ja samalla sen ehtoja ja hintaa pohtien.

YTL, kliininen seksologi (NACS) Maria Vihlman valmistelee digitaalista intiimiä Alaston Suomi -alustalla käsittelevää väitöskirjaa Turun yliopistossa sukupuolentutkimuksen oppiaineessa. Päivätyössään hän toimii seksuaaliterapeuttina, seksologian alan kouluttajana ja seksologisena työnohjaajana.

Lämmin kiitos haastateltavilleni, kahdelle anonyymille arvioijalle ja kansakulkijoille, jotka ovat tukenet artikkelini työstöä matkan varrella. Tämä artikkeli on tuotettu Strategisen Tutkimuksen Neuvoston tuella Intiimiyys datavetoisessa kulttuurissa -hankkeessa (352520 ja 327392).

litics of Feeling Good. Chico: AK Press.
Butler, Judith (2006 [1990]) *Gender Trouble. Feminism and the Subversion of Identity.* New York: Routledge.
Chivers, Mederith L. (2010) A Brief Update on the Specificity of Sexual Arousal. *Sexual and Relationship The-*

- rapy 25:4, 407–414.
- Gruskin, Sofia, Yadav, Vithika, Castellanos-Usigli, Antón, Khizanishvili, Gvantsa & Kismödi, Eszter (2019) Sexual Health, Sexual Rights and Sexual Pleasure: Meaningfully Engaging the Perfect Triangle. *Sexual and Reproductive Health Matters* 27:1, 29–40. <https://doi.org/10.1080/26410397.2019.1593787> (haettu 20.5.2023).
- Ford, Jessie V., Vargas, Esther Corona, Finotelli Jr. Itor, Fortenberry, Dennis J., Kismödi Eszter, Philpott, Anne, Rubio-Aurioles Eusebio & Coleman, Eli (2019) Why Pleasure Matters: Its Global Relevance for Sexual Health, Sexual Rights and Wellbeing. *International Journal of Sexual Health* 31:3, 217–230. <https://doi.org/10.1080/19317611.2019.1654587> (haettu 20.5.2023).
- Foucault, Michel (1990 [1978]) *The History of Sexuality. Volume 1: An Introduction*. New York: Vintage Books. Translated by Robert Hurley.
- Haataja, Marika (2022) *Ihmisiä nautintojen ajassa. Kuinka käsityksen seksuaalisuudesta muuttuvat?* Helsinki: Gaudeamus.
- Haraway, Donna (1988) Situated Knowledges: The Science Question in Feminism and the Privilege of Partial Perspective. *Feminist Studies* 14:3, 575–599.
- Jane, Emma A. (2017) *Misogyny Online. A Short (and Brutish) History*. London: Sage.
- Light, Ben; Burgess, Jean & Duguay, Stefanie (2018) The Walkthrough Method: An Approach to the Study of Apps. *New Media & Society* 20:3: 881–900.
- Mannevuola, Mona (2020) *Ihmiskone töissä. Sotien jälkeinen Suomi tehokkuutta tavoittelemassa*. Helsinki: Gaudeamus.
- Markham, Annette (2020) Doing Ethnographic Research in the Digital Age. Feb 2020 Working Variation of a Paper to be Published. <https://doi.org/10.31235/osf.io/hqm4g> (haettu 20.5.2023).
- Markham, Annette N. & Gammelby, Ane Kathrine (2018) Moving through Digital Flows: an Epistemological and Practical Approach. Teoksessa Flick, Uwe (toim.): *The Sage Handbook of Qualitative Data Collection*. Los Angeles: SAGE, 451–465.
- Massey, Doreen (1994) *Space, Place and Gender*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Molldrem, Stephen (2019) Big Tech's War on Sex. 4.1.2019. <https://thefightmag.com/2019/01/big-techs-war-on-sex/> (haettu 15.4.2023).
- Nummenmaa, Lauri & van Dillen, Lotte (2021) Carnal Pleasures. *Current Opinion in Behavioral Sciences* 39, 85–92. <https://doi.org/10.1016/j.cobeha.2021.02.026> (haettu 20.5.2023).
- Paasonen, Susanna (2018) *Many Splendored Things. Thinking Sex and Play*. London: Goldsmiths Press.
- Paasonen, Susanna, Sundén, Jenny, Tiidenberg, Katrin & Vihlman, Maria (2023) About Sex, Open-Mindedness, and Cinnamon Buns: Exploring Sexual Social Media. *Social Media + Society* 9:1. <https://doi.org/10.1177/20563051221147324> (haettu 20.5.2023).
- Paasonen, Susanna, Attwood, Feona, McKee, Alan, Mercer, John & Smith, Clarissa (2021) *Objectification. On the Difference between Sex and Sexism*. London: Routledge.
- Plan International (2020) *Free to Be Online? Girls' and Young Women's Experiences of Online Harassment*. <https://plan-international.org/uploads/2022/02/sotwgr2020-commsreport-en-2.pdf> (haettu 26.10.2022).
- Rubin, Gayle (2006 [1984]) Thinking Sex: Notes for a Radical Theory of the Politics of Sexuality. Teoksessa Parker, Richard & Aggleton, Peter (toim.) *Culture, Society and Sexuality. A Reader*. London: Routledge, 143–178.
- Spišák, Sanna, Pirjatanniemi, Elina, Paalanen, Tommi, Paasonen, Susanna & Vihlman, Maria. (2021) Social Networking Sites' Gag Order: Commercial Content Moderation's Adverse Implications for Fundamental Sexual Rights and Wellbeing. *Social Media + Society* 7:2. <https://doi.org/10.1177/20563051211024962> (haettu 20.5.2023).
- Sundén, Jenny, Paasonen, Susanna, Tiidenberg, Katrin & Vihlman, Maria (2022) Locating Sex: Regional Geographies of Sexual Social Media. *Gender, Place & Culture*. <https://doi.org/10.1080/0966369X.2022.2122410> (haettu 20.5.2023).
- Tiidenberg, Katrin (2021) Sex, Power and Platform Governance. *Porn Studies* 8:4, 381–393. <https://doi.org/10.1080/23268743.2021.1974312> (haettu 20.5.2023).
- Tiidenberg, Katrin & Gómez Cruz, Edgar (2015) Selfies, Image and the Re-making of the Body. *Body & Society* 21:4, 77–102. <https://doi.org/10.1177/1357034X15592465> (haettu 20.5.2023).
- Tiidenberg, Katrin & van der Nagel, Emily (2020) *Sex and Social Media*. Bingley: Emerald Publishing.
- Tiidenberg, Katrin & Whelan, Andrew (2017) Sick Bunnies and Pocket Dumps: “Not-selfies” and the Genre of Self-Representation. *Popular Communication* 15:2,

- 141–153. <http://dx.doi.org/10.1080/15405702.2016.1269907> (haettu 20.5.2023).
- Tomkins, Silvan S. (2008) *Affect Imagery Consciousness. The Complete Edition: Two Volumes*. New York: Springer Publishing Company.
- Vance, Carole (toim.) (1984) *Pleasure and Danger: Exploring Female Sexuality*. Boston: Routledge & Kegan Paul.
- Van Der Wilk, Adriane (2018) *Cyber Violence and Hate Speech Online*. European Parliament. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/604979/IPOL_STU\(2018\)604979_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/604979/IPOL_STU(2018)604979_EN.pdf) (haettu 26.10.2022).
- Vihlman, Maria (2022) Läheisyyksiä ja etäisyyksiä nautinnon kansallisgalleriassa. *Alaston Suomi tilana ja paikkana*. *Kulttuurintutkimus* 39:2, 19–34. <https://journal.fi/kulttuurintutkimus/article/view/110878/71571> (haettu 20.5.2023).
- Wilson, Ara (2016) The Infrastructure of Intimacy. *Signs* 41:2, 247–280. <https://doi.org/10.1086/682919> (haettu 20.5.2023).
- Östman, Sari & Turtiainen, Riikka (2016) From Research Ethics to Researching Ethics in an Online Specific Context. *Media and Communication* 4:4, 66–74.

“I THINK IT’S A HEAVEN FOR A WOMAN.” THE PLEASURES OF WOMEN USERS OF ALASTONSUOMI.COM

The article explores the pleasures of the women using *Alastonsuomi.com*, a Finnish adult-only nude image gallery and social networking site where a masculine and occasionally misogynistic user culture prevails. The empirical article based on interviews with women users focuses on what makes using the site pleasurable and under which conditions pleasure is possible. The three primary sources of pleasure are social, sexual, and self-representational pleasure, enabled by, firstly, the affirmative and somewhat sex-positive atmosphere of the platform and, secondly, the ability to control one’s agency through the site’s affordances. The analysis shows that the male-dominated user culture of *Alastonsuomi.com* both enables and forms a threat to the pleasures of women users. The article argues that the feminist discussion on the importance of taking into account both the pleasures and dangers of women’s sexuality and sexual agency (see Vance 1984) is still accurate as ever.

KEYWORDS: DIGITAL SEXUALITY, PLEASURE, SEXUALITY, WOMEN